

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2021**

**ΕΡΓΟ «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ 635 ΓΑΛΑΚΤΟΦΟΡΩΝ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ ΚΑΙ 100
ΓΑΛΑΚΤΟΦΟΡΩΝ ΑΓΕΛΑΔΩΝ ΤΟΥ ΚΟΥ ΗΛΙΑ ΗΛΙΑ, ΣΤΗΝ ΟΡΟΥΝΤΑ, ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ
ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ»**

1. Εισαγωγή

Η Έκθεση Πληροφοριών για το Έργο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας (Αρ. Φακ. 5.33.13.137.113 και ημερομηνία 29/07/2021), για αξιολόγηση. Η Έκθεση Πληροφοριών δεν ήταν επαρκώς συμπληρωμένη και ζητήθηκαν επιπρόσθετα στοιχεία για το Έργο. Η αναθεωρημένη Έκθεση Πληροφοριών υποβλήθηκε με σχετική επιστολή με ημερομηνία 22/09/2021.

Με βάση τις απόψεις των αρχών, την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23, ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Το Έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία δύο κτηνοτροφικών μονάδων, μίας βοοειδών και μίας αιγοπροβάτων στην Ορούντα, στην Επαρχία Λευκωσίας. Η δυναμικότητα της μονάδας βοοειδών θα ανέρχεται στις 100 γαλακτοφόρες αγελάδες, ενώ της μονάδας αιγοπροβάτων θα ανέρχεται στα 635 γαλακτοφόρα αιγοπρόβατα.

Το Έργο θα περιλαμβάνει 2 υπόστεγα στέγασης αιγοπροβάτων (1.560 τ.μ. και 960 τ.μ.), αρμεκτήριο αιγοπροβάτων μαζί με γραφεία διοίκησης (318,80 τ.μ.), 2 υποστατικά στέγασης αγελάδων (2.380 τ.μ. και 1.000 τ.μ.), αρμεκτήριο αγελάδων μαζί με γραφεία διοίκησης (401,45 τ.μ.), χώρους διαμονής υπηρεσίας (46 τ.μ.) και υπόστεγο αποθήκευσης σανού (288 τ.μ.). Το συνολικό εμβαδό των τεμαχίων ανάπτυξης του Έργου είναι 31.812 τ.μ., από τα οποία το Έργο θα καταλαμβάνει τα 6.954,25 τ.μ..

Οι μονάδες θα περιλαμβάνουν αυτόματες ποτίστρες και ταΐστρες. Επίσης, θα περιλαμβάνουν μια δεξαμενή προσωρινής φύλαξης και αποξήρανσης κοπριάς, η οποία θα αξιοποιείται για γεωργική χρήση. Για τα άτομα που θα διακινούνται και θα διαμένουν στις μονάδες, θα λειτουργούν σηπτική δεξαμενή και απορροφητικός λάκκος.

Ο χώρος στον οποίο θα κατασκευαστεί το Έργο αποτελείται από τα τεμάχια 222 και 548 (Φ/Σχ 29/27), σε Ζώνη Δ2, στην οποία επιτρέπεται η ανέγερση υποστατικών για μαζική εκτροφή ζώων και πτηνών συμπεριλαμβανομένων των χοίρων, στην Κοινότητα Ορούντας. Τα τεμάχια εμφανίζουν ελαφριά κλίση στα δυτικά και η υφιστάμενη χρήση τους είναι ως γεωργική γη, στην οποία καλλιεργούνται πατάτες και σιτηρά. Η περιοχή είναι πεδινή με καλλιέργειες, κτηνοτροφικά υποστατικά και καλλιέργειες. Γειτνιάζει με το πεδίο βολής Ξυντούς (500μ) και βρίσκεται 3 περίπου χλμ από την οικιστική περιοχή της Ορούντας. Κοντά υπάρχουν και άλλες κτηνοτροφικές μονάδες, καλλιέργειες και φωτοβολταϊκό πάρκο. Σε άμεση εγγύτητα βρίσκεται εγκεκριμένος χωματόδρομος.

Τα τεμάχια ανάπτυξης συνορεύουν στα νοτιοδυτικά με 2 υδατορέματα και απέχουν 1,5 χιλιόμετρο από Ευπρόσβλητη Ζώνη σε Νιτρικά (EZN). Επίσης, απέχουν περίπου 3,4 χιλιόμετρα από την περιοχή «Ποταμός Περιστερώνας» του Δικτύου Natura 2000.

Το νερό που θα χρησιμοποιείται μεταφέρεται ήδη στον χώρο από γεώτρηση που βρίσκεται σε απόσταση 5 χλμ στα βορειοανατολικά των τεμαχίων. Κατά την κατασκευή του Έργου θα καταναλώνεται περίπου μισός τόνος νερού ανά ημέρα, ενώ κατά τη λειτουργία του, 3 τόνοι νερού ανά ημέρα.

Οι εκτιμώμενες ενεργειακές ανάγκες της μονάδας κατά το στάδιο της κατασκευής είναι 2-5 kWh ανά ημέρα και κατά το στάδιο της λειτουργίας 50 kWh ανά ημέρα, από το δίκτυο της ΑΗΚ.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

Στάδιο κατασκευής:

3.1. Έδαφος: Εκτιμάται ότι θα γίνει σφράγιση 1.000 τ.μ. εδάφους (3% της συνολικής έκτασης των τεμαχίων).

3.2. Τοπογραφία: Θα πραγματοποιηθεί επιφανειακή εκσκαφή περίπου 2.000 κ.μ.. Το χώμα εκσκαφής θα αξιοποιηθεί για τη διαμόρφωση του εδάφους.

3.3. Σκόνη: Θα υπάρξει μικρή σε διάρκεια και όγκο αύξηση της σκόνης λόγω των εκσκαφών και των εργασιών.

3.4. Κυκλοφοριακή επιβάρυνση: Θα αυξηθεί η διέλευση στο οδικό δίκτυο λόγω των εργασιών κατασκευής.

3.5. Στερεά απόβλητα: Δεν αναμένονται ιδιαίτερα απόβλητα και τα άχρηστα μπάζα θα μεταφερθούν μετά το πέρας των εργασιών.

3.6. Υγρά απόβλητα: Τυχόν υγρά απόβλητα μηχανέλαια θα παραλαμβάνονται από αδειοδοτημένους χειριστές αποβλήτων. Θα υπάρχει χημική τουαλέτα στον χώρο για το συνεργείο.

Στάδιο λειτουργίας:

3.7. Ατμοσφαιρική ρύπανση: Αναμένονται εκπομπές αερίων ρύπων από αέρια των ζώων. Επιπρόσθετα, αναμένεται να υπάρχουν οσμές από τα αέρια των ζώων και την αποθήκευση αποβλήτων (κοπριάς).

3.8. Κυκλοφοριακή επιβάρυνση: Η αύξηση στη διέλευση οχημάτων λόγω της λειτουργίας των μονάδων θα είναι αμελητέα.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον

4.1. Θα δημιουργηθούν 2 ξεχωριστές δεξαμενές από μπετόν, ύψους 1,6 μ., για τη συλλογή στερεών αποβλήτων (κοπριάς), όπου αφού χωνευτούν, μετά από πάροδο κάποιων μηνών θα χρησιμοποιούνται ως εδαφοβελτιωτικό στις καλλιέργειες του ιδιοκτήτη.

4.2. Θα δημιουργηθούν 2 στεγανές δεξαμενές για τα υγρά απόβλητα των 2 αρμεκτηρίων.

4.3. Θα δημιουργηθούν 3 σηπτικές δεξαμενές με απορροφητικούς λάκκους, ένας για κάθε αρμεκτήριο και ένας για τα δωμάτια υπηρεσίας.

4.4. Θα υπάρχει χώρος συλλογής των νεκρών ζώων στην είσοδο της μονάδας για την συλλογή τους από εγκεκριμένη εταιρεία.

4.5. Έχει ληφθεί πρόνοια για συλλογή των όμβριων υδάτων σε 3 λάκκους ομβρίων.

4.6. Θα ληφθούν μέτρα περιορισμού των οσμών.

4.7. Θα φυτευτούν δέντρα περιμετρικά.

4.8. Οποιαδήποτε απόβλητα θα συλλέγονται και θα μεταφέρονται στους χώρους αποκομιδής απορριμμάτων από τους αδειοδοτημένους φορείς.

4.9. Θα τοποθετηθούν κάδοι ανακύκλωσης υλικών, περιλαμβανομένων χαρτιού, πλαστικού, μεταλλικών, χαρτονιών, συσκευασιών και γυαλιού

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι η εν λόγω αίτηση δεν βρίσκεται εντός προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου Natura 2000.

6. Διαβούλευση

Στα πλαίσια αξιολόγησης του έργου από την Περιβαλλοντική Αρχή, ζητήθηκαν οι απόψεις των πιο κάτω Τμημάτων / Υπηρεσιών / Τοπικών Αρχών λόγω των εξειδικευμένων γνώσεων τους για το συγκεκριμένο έργο ή για τις δυνητικές του επιπτώσεις στο περιβάλλον:

- Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων: Δε φέρει ένσταση στην κατασκευή και λειτουργία των μονάδων, νοουμένου ότι θα εφαρμοστούν οι όροι και προϋποθέσεις που έχει θέσει και οι οποίοι έχουν ενσωματωθεί ως όροι στην παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου και τις απόψεις της Διευθύντριας Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Η Περιβαλλοντική Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων που επισυνάπτεται.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και, προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και/ή τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα, εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

1. Χαρακτηριστικά του έργου: Το Έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία δύο κτηνοτροφικών μονάδων, μίας βοοειδών (100 γαλακτοφόρες αγελάδες) και μίας αιγοπροβάτων (635 γαλακτοφόρα αιγοπρόβατα).
2. Τοποθεσία του έργου: Το Έργο χωροθετείται σε Ζώνη Δ2, στην οποία επιτρέπεται η ανέγερση υποστατικών για μαζική εκτροφή ζώων και πτηνών συμπεριλαμβανομένων των χοίρων. Η τοποθεσία απέχει 1,5 χιλιόμετρο από Ευπρόσβλητη Ζώνη σε Νιτρικά (EZN) και περίπου 3,4 χιλιόμετρα από την περιοχή «Ποταμός Περιστερώνας» του Δικτύου Natura 2000.
3. Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Οι επιπτώσεις θα είναι περιορισμένες επειδή οι μονάδες θα διαθέτουν υποδομές οι οποίες εξασφαλίζουν ορθή διαχείριση των υγρών και στερεών αποβλήτων. Με εφαρμογή των όρων του Παραρτήματος θα επιτυγχάνεται η πρόληψη και αποτροπή επηρεασμού των γειτνιαζόντων υδατορευμάτων.

Γιώργος Ζουππουρής
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. 02.10.011.003.001/34
14 Μαρτίου 2022

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΕΡΓΟ «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ ΚΑΙ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ 635 ΓΑΛΑΚΤΟΦΟΡΩΝ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ ΚΑΙ 100 ΓΑΛΑΚΤΟΦΟΡΩΝ ΑΓΕΛΑΔΩΝ ΤΟΥ ΚΟΥ ΗΛΙΑ ΗΛΙΑ, ΣΤΗΝ ΟΡΟΥΝΤΑ, ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ»

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Γενικοί Όροι

- 1.1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.
- 1.2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
- 1.3. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο το Τμήμα Περιβάλλοντος μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι υποχρεωτικοί για τον κύριο του έργου, χωρίς την απαίτηση οποιασδήποτε αποζημίωσης από την Κυπριακή Δημοκρατία.
- 1.4. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
- 1.5. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.
- 1.6. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2021. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
- 1.7. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει το Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή αμέλειας από τα οποία επηρεάζεται το περιβάλλον.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής του έργου

- 2.1. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα επιφανειακά, υπόγεια ή παράκτια νερά οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος. Στα πλαίσια αυτά να υποβληθεί αίτηση για εξασφάλιση Άδειας Απόρριψης Αποβλήτων, εντός 6 μηνών από την απόκτηση της Πολεοδομικής Άδειας.
- 2.2. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο Εργοταξίου, πριν την έκδοση άδειας οικοδομής, που να εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης / απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κ.λπ.) η

οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κ.λπ.. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.

2.3. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο του έργου ή γύρω από αυτόν.

2.4. Τα επικίνδυνα απόβλητα από τις διάφορες εργασίες κατασκευής και συντήρησης του εξοπλισμού, (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, χρώματα, διαλύτες, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές κ.ά.) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων της ανάπτυξης, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2021.

2.5. Τα μη επικίνδυνα απόβλητα που θα προκύψουν να διαχωρίζονται και να αποθηκεύονται προσωρινά εντός του χώρου του εργοταξίου και να διατίθενται σε αδειοδοτημένους φορείς σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2021.

2.6. Σε περίπτωση που θα προκύψουν άχρηστα αδρανή υλικά από τις εργασίες του προτεινόμενου έργου, να συλλεχθούν και να παραδοθούν σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2021. Να γίνει προσπάθεια επίτευξης μηδενικού χημатурογικού ισοζυγίου κατά τη διάρκεια των χημатурογικών εργασιών της φάσης κατασκευής του έργου.

2.7. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:

- Να υπάρχει πρόγραμμα δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
- Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από / προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορητών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
- Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χημатурογικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
- Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
- Οι χημатурογικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυμένων με αιωρούμενα σωματίδια.
- Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων υλικών σε / από σωρούς και η εναπόθεση / απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
- Οι εξατμίσεις των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος.

2.8. Υγρά τα οποία είναι αποθηκευμένα στο εργοτάξιο (π.χ. μηχανέλαια, καύσιμα κ.λπ.) και που θα μπορούσαν να διαρρεύσουν στο περιβάλλον, να φυλάσσονται σε κατάλληλα δοχεία και να περιβάλλονται από δεύτερη δεξαμενή, ελάχιστης χωρητικότητας 110% της μέγιστης χωρητικότητας των πρωτογενών, της οποίας η βάση και τα τοιχώματα να είναι αδιαπέραστα από νερό, πετρελαιοειδή και άλλα μηχανέλαια. Η δεύτερη δεξαμενή δεν πρέπει να έχει βάνια εξυδάτωσης των όμβριων υδάτων.

2.9. Ο μηχανικός εξοπλισμός που θα χρησιμοποιηθεί, πρέπει να είναι σύμφωνος με τις πρόνοιες των Περί Βασικών Απαιτήσεων (Εκπομπή Θορύβου στο Περιβάλλον από Εξοπλισμό προς Χρήση σε Εξωτερικούς Χώρους) Κανονισμών του 2003 έως 2014.

2.10. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής πρέπει να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας των εργαζομένων.

2.11. Να γίνεται χρήση διαπερατών υλικών και επιφανειών για αποφυγή σφράγισης του εδάφους και διατήρηση της συνδετικότητας μεταξύ επιφάνειας της γης και εδάφους π.χ. η χρήση απόπλινθων τσιμεντένιων επιστρώσεων σε συνδυασμό με τάφρους απορροής. Επιπλέον να γίνεται χρήση πορωδών υλικών και επιφανειών για επιβράδυνση της απορροής για αποφυγή πλημμυρών.

2.12. Η κατασκευή των κτηνοτροφικών μονάδων θα πρέπει να επιτρέπει την ορθή εφαρμογή των προνοιών των περί της Υγείας των Ζώων Νόμων του 2001 έως 2020, των περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμων του 1994 έως 2020, καθώς και των σχετικών Διαταγμάτων τους.

2.13. Ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου

3.1. Να εξασφαλιστεί πριν τη λειτουργία της εγκατάστασης Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Ελέγχου Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013. Έξι μήνες πριν από τη λειτουργία της μονάδας, ο Φορέας Εκμετάλλευσης θα πρέπει να υποβάλει αίτηση στο Τμήμα Περιβάλλοντος για χορήγηση Άδειας Απόρριψης Αποβλήτων.

3.2. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο του έργου ή γύρω από αυτόν.

3.3. Η κοπριά θα πρέπει να συλλέγεται και απομακρύνεται τακτικά από τους χώρους ενσταυλισμού και θα πρέπει να διατίθεται με ένα ή και συνδυασμό των τριών ακόλουθων τρόπων:

α) Διάθεση της κοπριάς ως εδαφοβελτιωτικό:

Αφού γίνει η συλλογή της κοπριάς, θα πρέπει να τοποθετείται σε σωρούς, σε κατάλληλο χώρο αποθήκευσης (πλατφόρμα από οπλισμένο σκυρόδεμα) που να καλύπτει τις ανάγκες αποθήκευσης ποσότητας κοπριάς που προκύπτει σε διάστημα έξι μηνών. Στο χώρο αυτό θα πρέπει να υπάρχει προστατευτικός τοίχος στις δύο ή τρεις πλευρές με ύψος 1,50 μέτρων. Η πλατφόρμα θα πρέπει να είναι στεγανή, ώστε να αποτρέπεται η διαρροή ρύπων μέσω έκπλυσης από τα όμβρια ύδατα προς τα υπόγεια ή / και επιφανειακά νερά και το έδαφος. Τυχόν απορροές / εκπλύσεις υγρών αποβλήτων θα πρέπει να οδηγούνται σε στεγανή δεξαμενή για εξάτμισή τους. Η δεξαμενή αυτή θα πρέπει να διαστασιολογηθεί κατάλληλα ώστε να έχει τέτοια χωρητικότητα, ώστε να μπορεί να δέχεται όλες τις ποσότητες απορροών χωρίς να υπερχειλίζει, λαμβάνοντας υπόψη τη μέση ετήσια βροχόπτωση και εξάτμιση της περιοχής. Οι σωροί της κοπριάς θα πρέπει να σκεπάζονται κατά την περίοδο βροχοπτώσεων (Οκτωβρίου-Απριλίου).

Η αποθήκευση θα πρέπει να γίνεται για περίοδο τριών μηνών, ώστε η κοπριά να χωνεύεται (κομποστοποιείται) και στη συνέχεια να μπορεί να χρησιμοποιείται ως εδαφοβελτιωτικό, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής. Η μεταφορά της κοπριάς θα πρέπει να γίνεται με κατάλληλο φορτηγό όχημα, ώστε να αποφεύγεται διαφυγή στο περιβάλλον οποιασδήποτε ποσότητας.

β) Διάθεση της κοπριάς για κομποστοποίηση ή συγκομποστοποίηση:

Η κοπριά μπορεί, επίσης, να χρησιμοποιείται ή διατίθεται για κομποστοποίηση ή συγκομποστοποίηση. Σε περίπτωση χρήσης της κοπριάς για κομποστοποίηση ή συγκομποστοποίηση απαιτείται η εξασφάλιση σχετικής Άδειας Διαχείρισης Αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2021. Σε αυτή την περίπτωση η πλατφόρμα προσωρινής αποθήκευσης, η οποία θα πρέπει να είναι κατασκευασμένη από μπετόν, θα πρέπει να καλύπτει τις ανάγκες αποθήκευσης ποσότητας κοπριάς που παράγεται σε διάστημα 15 ημερών. Στο χώρο αυτό θα πρέπει να υπάρχει προστατευτικός τοίχος στις δύο ή τρεις πλευρές με ύψος 1,50 μέτρων. Τυχόν απορροές/εκπλύσεις υγρών αποβλήτων θα πρέπει να οδηγούνται σε στεγανοποιημένη δεξαμενή για εξάτμισή τους ή / και λίπανση των δέντρων που θα φυτευτούν περιμετρικά στις εγκαταστάσεις των κτηνοτροφικών μονάδων.

γ) Διάθεση της κοπριάς σε αδειοδοτημένους σταθμούς επεξεργασίας αποβλήτων:

Τέλος, η κοπριά μπορεί να διατίθεται σε αδειοδοτημένο σταθμό επεξεργασίας αποβλήτων, μετά από γραπτή συμφωνία που θα συναφθεί με τον διαχειριστή του σταθμού και η οποία θα πρέπει να κοινοποιηθεί στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος. Σε αυτή την περίπτωση, η πλατφόρμα προσωρινής αποθήκευσης, η οποία θα πρέπει να είναι κατασκευασμένη από μπετόν, θα πρέπει να καλύπτει τις ανάγκες αποθήκευσης ποσότητας κοπριάς που προκύπτει σε διάστημα 15 ημερών.

3.4. Η πλατφόρμα κοπριάς θα πρέπει να είναι στεγανή και να βρίσκεται σε απόσταση τουλάχιστον 30 μέτρων από το πλησιέστερο εγγεγραμμένο υδατόρεμα και στην είσοδο της να διαθέτει σχάρα συλλογής των όμβριων υδάτων που να καταλήγει σε στεγανή δεξαμενή.

3.5. Ουδμία ποσότητα απορροών που θα προκαλούνται από βροχοπτώσεις και που περιέχουν κοπριές ή άλλα απόβλητα να διαφεύγουν από τον χώρο των κτηριακών εγκαταστάσεων της κτηνοτροφικής μονάδας. Τυχόν απορροές που δημιουργούνται σε μη στεγασμένες επιφάνειες να συλλέγονται και μεταφέρονται σε στεγανή δεξαμενή για εξάτμιση και για άρδευση των δέντρων τα οποία θα φυτευτούν περιμετρικά.

3.6. Οι στεγανές δεξαμενές και τα έργα διαχείρισης και αποθήκευσης των ρυπασμένων όμβριων υδάτων θα πρέπει να διαστασιοποιηθούν ώστε να έχουν επαρκείς διαστάσεις και να αποφεύγονται οι υπερχειλίσεις λαμβάνοντας υπόψη την βροχόπτωση στην περιοχή και τη συχνότητα αδιάσματος/ χρήσης του νερού.

3.7. Τα ξεπλύματα (υγρά απόβλητα) από το πάτωμα των αρμεκτηρίων, τα ξεπλύματα από τις μηχανές αρμέγματος και τα ξεπλύματα από τα ψυγεία γάλακτος θα πρέπει, αφού πρώτα αναμειχθούν, να διοχετεύονται σε στεγανοποιημένη δεξαμενή αποξήρασης για εξάτμιση ή να χρησιμοποιούνται για μερική άρδευση ή λίπανση δέντρων που βρίσκονται στις κτηνοτροφικές μονάδες. Στην περίπτωση που τα ξεπλύματα από τους χώρους / πάτωμα των αρμεκτηρίων διαχωρίζονται από τα ξεπλύματα από τις μηχανές αρμέγματος και τα ξεπλύματα από τα ψυγεία γάλακτος, τότε τα πρώτα θα πρέπει να διατίθενται για μερική άρδευση / λίπανση, ενώ τα δεύτερα μπορούν, αφού αναμειχθούν, να διατίθενται σε απορροφητικό λάκκο εφόσον η συνολική ποσότητά τους δεν υπερβαίνει τα δύο κυβικά μέτρα την ημέρα και η συγκέντρωσή τους σε βιοχημικά απαιτούμενο οξυγόνο BOD₅ δεν ξεπερνά τα 300 mg/L, καθώς και η συγκέντρωσή τους σε χημικά απαιτούμενο οξυγόνο COD δεν ξεπερνά τα 600 mg/L. Τέλος, αυτά μπορούν να διατίθενται σε

αδειοδοτημένο σταθμό επεξεργασίας αποβλήτων, αφού πρώτα αποθηκεύονται προσωρινά σε στεγανή, κλειστή δεξαμενή.

3.8. Τα νεκρά ζώα να τοποθετούνται σε στεγανό, σκεπασμένο χώρο εντός της κτηνοτροφικής μονάδας, έτσι ώστε να μη δημιουργούν προϋποθέσεις ρύπανσης των νερών και του εδάφους και να διατίθενται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης ζωικών αποβλήτων.

3.9. Όλες οι ποσότητες στερεών καθώς και επικίνδυνων αποβλήτων, να τυγχάνουν διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2021, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

3.10. Τα μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά κ.ά. που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές, να συλλέγονται σε κατάλληλα δοχεία τα οποία να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές. Ακολουθως, η συλλογή / μεταφορά των αποβλήτων να γίνεται από Συλλέκτες / Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν / μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2021, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Τα οχήματα συλλογής / μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάσει του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.

3.11. Τα στερεά, κλινικά απόβλητα (π.χ. χρησιμοποιημένες σύριγγες, χρησιμοποιημένα μπουκάλια φαρμάκων) θα πρέπει να διατίθενται σε αδειοδοτημένες συλλέκτες κλινικών αποβλήτων για διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης κλινικών αποβλήτων.

3.12. Η μεταφορά των αποβλήτων (κομποστοποιημένης ή μη κοπριάς) να γίνεται με κλειστά φορτηγά οχήματα ή βυτιοφόρα.

3.13. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση στο έδαφος ή / και το υπέδαφος ή στα επιφανειακά, υπόγεια ή παράκτια νερά οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 έως 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

3.14. Τα λύματα από το προσωπικό θα πρέπει να συλλέγονται και να διοχετεύονται σε σηπτική δεξαμενή και απορροφητικό λάκκο.

3.15. Γίνεται εισήγηση όπως τα όμβρια ύδατα από τα στέγαστρα των χώρων ενσταυλισμού συλλέγονται και διοχετεύονται σε δεξαμενή προσωρινής αποθήκευσης, από όπου θα μπορούν να διοχετεύονται για άρδευση.

3.16. Απαγορεύεται η διάθεση ακατάλληλου γάλακτος σε επιφανειακά νερά ή το έδαφος ή το υπέδαφος.

3.17. Σε περίπτωση που θα εγκατασταθεί ηλεκτρογεννήτρια στις εγκαταστάσεις, απαγορεύεται η διαρροή πετρελαιοειδών στο έδαφος. Η δεξαμενή πετρελαίου της ηλεκτρογεννήτριας θα πρέπει να περιβάλλεται από δεύτερη δεξαμενή, ελάχιστης χωρητικότητας 110% της μέγιστης χωρητικότητας της πρωτογενούς, της οποίας η βάση και τα τοιχώματα να είναι αδιαπέραστα από νερό, πετρελαιοειδή και άλλα μηχανέλαια. Η δεύτερη δεξαμενή δεν πρέπει να έχει βάνα εξυδάτωσης των όμβριων υδάτων.

3.18. Η λειτουργία των κτηνοτροφικών μονάδων θα πρέπει να επιτρέπει την ορθή εφαρμογή των προνοιών των περί της Υγείας των Ζώων Νόμων του 2001 έως 2020, των περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμων του 1994 έως 2020, καθώς και των σχετικών Διαταγμάτων τους (Κ.Δ.Π. 82/2002). Πέραν των Νομοθεσιών αυτών θα πρέπει κατά τη λειτουργία των κτηνοτροφικών μονάδων να πληρούνται και να εφαρμόζονται οι πρόνοιες των Ευρωπαϊκών Κανονισμών που αφορούν την Υγιεινή Παραγωγή Τροφίμων.

3.19. Γίνεται εισήγηση όπως γίνει δένδροφύτευση περιμετρικά του χώρου των εγκαταστάσεων όπου αυτό είναι εφικτό, με διπλή συστάδα τοπικών δένδρων και θάμνων, κατά προτίμηση ξηρανθεκτικών. Η επιλογή των φυτών να γίνεται με την καθοδήγηση του Τμήματος Δασών και να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για εγκατάσταση των φυτών.

3.20. Οι κτηριακές εγκαταστάσεις να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής απόδοσης των Κτιρίων (Απαιτήσεις Ελάχιστης Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίου) Διατάγματος του 2020 (Κ.Δ.Π. 121/2020).

3.21. Αναφορικά με τα συστήματα ψύξης και κλιματισμού που θα βρίσκονται στην εγκατάσταση, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες των περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Συγκράτηση, Πρόληψη και Μείωση) Νόμων του 2016 και 2017, καθώς και των Κανονισμών Κ.Δ.Π. 335/2018 που προκύπτουν από αυτούς (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό).

3.22. Όσον αφορά τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (λαμπτήρες, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και άλλος ηλεκτρικός και ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός) που θα τεθούν σε λειτουργία, συστήνεται όπως αυτά είναι υψηλής ενεργειακής τάξης, ενώ θα πρέπει να συνάδουν με τις απαιτήσεις του περί Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 και των σχετικών μέτρων εφαρμογής.

3.23. Για κάλυψη των αναγκών της ανάπτυξης γίνεται εισήγηση για χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (π.χ. ηλιακά πλαίσια για παραγωγή ζεστού νερού, φωτοβολταϊκά πλαίσια για την παραγωγή ηλεκτρισμού).

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Όροι για την αποξήλωση του έργου

4.1. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.

4.2. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:

- Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία του.
- Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση / διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.

4.3. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες αποξήλωσης θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα κτηματικά σχέδια που υπάρχουν στην Έκθεση Πληροφοριών. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΜΑΡΤΙΟΣ, 2022

Τοπογραφικός χάρτης

